

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 50 nummer 11
6 mei 2024
tweewekelijks blad
erkenningnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

bpost
PB-PP | B-02817
BELGIE(N) - BELGIQUE

De Midden-Oostennieuwsgids 14-15

Expert geeft AI-thesistips 19

VR en dekolonisering 20-21

**'Het is hier foeilelijk, dus
kleuren we de leegtes
zelf in'** Het studentenleven in Louvain-La-Neuve

In deze editie

REPORTAGE 8-11

Het studentenleven in Louvain-La-Neuve

↓

NAVRAAG 24-27

Liesbeth Van Impe

→

TIPS 14-15

Midden-Oosten nieuwsgids

→

KORTJES 13

AROUND THE GLOBE

SPLINTER 18

Nee, Hendrik Vos, 'dit is niet Europa'

KUNSTIGE PROFFEN 22-23

Sylvia Wenmakers

NIEUWS 7

Paul Herijgers nieuwe CEO UZ Leuven

←

TIPS 19

AI-expert Thomas Winters geeft thesistips

De KU Leuven blijft haar richtlijnen van generatieve artificiële intelligentie updaten. En hoewel je daar tips, aandachtspunten, principes en ga maar verder in kunt vinden, is het niet duidelijk hoe je nu de beste papers kunt schrijven met AI. AI-expert Thomas Winters helpt ons uit de nood.

Veto
Welke generatieve artificiële intelligentie kan je het beste naast ChatGPT gebruiken?

Thomas Winters
Je hebt naast ChatGPT ook andere generatieve AI, zoals Connected Papers, Perplexity en you.com. Connected Papers is vooral handig voor literatuurstudies. Zo tonen bibliografieën altijd welke onderzoeken een auteur heeft geciteerd, maar laat Connected Pa...

der het te merken zaken van andere mensen over te nemen.

Veto
Hoe zie je dat iemand ChatGPT heeft gebruikt?

Thomas Winters
Het valt steeds sneller op wanneer een tekst door artificiële intelligentie gegenereerd is. Zo is er een stijging van het laatste jaar van bepaalde woorden die in teksten voorkomen. Zo hebben mensen steeds sneller...

NIEUWS 6

Stagejaar psychologen nog niet van start

←

NIEUWS 20-21

Zo helpt VR-technologie ons verleden te dekoloniseren

ACTUA VAN DE WEEK 4-5

BEELDPAGINA 12

CULTIP 21-22

VETO'S KOFFIEHUISIE 29

KU LEUGEN 30-31

EDITORIAAL

Open dialoog? Gooi dan alles op tafel

Vorige week pleitte rector Luc Sels in een mail aan de studenten en personeel voor een open dialoog en terughoudendheid naar nieuwe samenwerkingsverbanden met Israëlische universiteiten.

De universiteit geeft aan iedere vorm van ontmenselijking en geweld aan te klagen, en ze erkent aanwijzingen van ernstige mensenrechtenschendingen door het Israëlische leger en de huidige Israëlische regering, waarvan bewezen is dat ze een verregaande invloed uitoefenen op Israëlische universiteiten.

Toch besloot ze de lopende samenwerkingen met die laatsten niet stop te zetten en blijven toekomstige samenwerkingen nog steeds mogelijk. Israëlische universiteiten vallen immers niet zomaar te vereenzelvigen met de daden van de overheid, en dat klopt.

Eerder gaf Sels echter aan zelf geen standpunt in te willen nemen, omdat onze eigen universiteit ook 'geen politiek instituut' is. Dat is slechts gedeeltelijk waar.

Onze universitaire gemeenschap staat immers pal in een politieke context en vertrekt vanuit bepaalde waarden, met mensenrechten als hoeksteen. Ze moet wel degelijk haar koers bijsturen als er bij leden binnen die gemeenschap zorgen rijzen over haar maatschappelijke stellingname. Een universiteit die dat niet erkent, dwaalt.

Sels' mail is op dat vlak een stap in de goede richting. Maar het mag nog meer zijn. Als we werkelijk een open dialoog willen voeren, dan is er debatstof nodig. Net dat ontbreekt volgens critici: de werking van de speciale ethische commissie die bevoegd is met het beoordelen van de internationale samenwerkingen, is voor velen onbekend.

We twijfelen er niet aan dat de leden van die commissie grondig werk leveren en hun taak secuur en ernstig uitvoeren. Toch is meer transparantie nodig. Waarom geen verslag uitbrengen van de argumentatie van die commissie? Dat is geen roekeloze protestvraag, het is een voorwaarde voor een open dialoog.

De vraag om meer transparantie staat los van eenieders mening over de protestacties of de roep om een boycot – of er zo een moet komen, dat laten ook wij in het midden. Maar het mag gerust botsen in onze ivoren toren.

Dat leden van de academische gemeenschap zich scharen voor een morele, ethische zaak, en aan de universiteit eisen om zichzelf daarin te bevragen, is gewoon een voorbeeld van een levende universitaire democratie. Open dialoog? Gooi dan alles op tafel.

Kasper Nollet is hoofdredacteur. Femke Beutels is verantwoordelijke eindredactie. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

POËZIE

Als je je stem niet wil geven

Als je
Als je niet
Als je niet met een wens,
Als je niet met een wens, een doel
Als je niet je stem wilt geven

Denk dan aan
De verandering die je zelf wilt zijn
Uit de krachtige woorden
Van Mahatma Gandhi
Of de droom, 'ik heb een droom!', onze droom
Van Marthin Luther King

De sterke, volhardende billen
die vastgeplakt aan de bank van de bus,
voor daadkracht en rechtvaardigheid
Van Rosa Parks

Als jij
Als jij niet met een wens
Als jij niet met een wens, een doel
Als jij niet je stem wilt geven
Denk dan
Hoe hun kracht, hun woorden, hun daden
Tot in de horizon verdwijnen

Denk dan aan
De rusteloze nachten van migranten in Tsjaad
De queer kinderen in Uganda
De verhongerden in Gaza
De vastgehouden vrouwen in Afghanistan

Als jij
Als jij niet met een wens
Als jij niet met een wens, een doel
Als jij niet je stem wilt geven

Vraag jezelf dan nog eens
Of je deze kans echt wilt afslaan
De mogelijkheid der eren, het symbool van vrijheid
aan je voorbij wilt laten gaan

Omdat dat miniscule, megascule,
Voor hen ontoereikend, voor jou toereikend,
Stukje aandeel
Waarvoor eindig is en wordt gestreden

Jij in deze dagen
Uit voorrecht met je mee kan brengen
Jij hebt de kans
Jouw stukje wil, jouw stukje aandeel

Op papier te klemmen
6 tot 9 juni, lieve mensen
Vergeet alsjeblieft
niet te stemmen ☺

NOËLLE HABRAKEN
is studente Journalistiek

INTERVIEW
NADIA FADIL

'We sussen ons geweten
door wapens te sturen naar
Israël en ontwikkelings-
geld naar Palestina'

CARTOON VAN DE WEEK
SOUSANNA ZACHARIAN

ACTUA VAN DE WEEK

Kinderuniversiteit wederom een succes

ONDERWIJS Op zaterdag 27 april ruilden 150 kinderen tussen 8 en 13 jaar hun vertrouwde hobby om voor een aula van de Antwerpse campus van de KU Leuven: aan de kinderuniversiteit maken ze voor één dag kennis met wat wetenschappers doen. Het initiatief is ondertussen toe aan zijn negentiende editie en wordt georganiseerd in verschillende studentensteden.

In elke stad blijken de plaatsjes beperkt en geëerd. De kinderen kregen onder andere lessen over de Poolse dichter Zbigniew Herbert en een inleiding in het recht. In de namiddag konden de kinderen kiezen uit een reeks workshops, waaronder thema's als gebarentaal en taalonderzoek.

'Met dit initiatief willen we kinderen warm maken voor wetenschappen', vertelt Lisa Castro, een van de organisatoren. 'Niet alleen voor de exacte wetenschappen, maar ook voor de humane wetenschappen.'

Professor verbreekt Belgisch uurrecord baanwielrennen

STUDENT Professor aan de faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen aan de KU Leuven Jeroen Scheerder verbrak op zaterdag 27 april het Belgisch uurrecord baanwielrennen voor masters. In een uur tijd fietste Scheerder een afstand van 47 kilometer, dat is 7 kilometer meer dan het vorige record.

Professor Scheerder kreeg het idee nadat hij door zijn zonen was uitgedaagd. In december begon hij te trainen en vier maanden later is het hem gelukt. Met de recordpoging heeft hij 8.600 euro ingezameld voor het Respiraconsortium, dat onderzoek doet naar ademhalingsproblemen in Afrika. Jaarlijks sterven in Afrika meer mensen aan dergelijke problemen dan aan AIDS-HIV, tbc en malaria samen.

Het Respiraconsortium, onder leiding van de KU Leuven, zal in een eerste fase de luchtvervuiling in kaart brengen, om vervolgens een concreet plan van aanpak op te stellen.

ANALYSE
ISRAËL-PALESTINA

Interne kritiek op KU
Leuven rond Israëlische
partners blijft toenemen

INTERFACULTAIR
THEATERFESTIVAL

Vind alle recensies
op veto.be

VRAAG VAN DE WEEK:
'Wie is de Mol?'

Stem jij volgende keer ook mee?
Volg onze **instagrampagina**:

VETO_BE

Volg onze **socials!**

Veto @veto_be @Veto_be Veto @veto_be

Studente in hongerstaking trekt aandacht

STUDENT Hanna De Boe, een eerstejaarsstudente biomedische wetenschappen aan de KU Leuven hield drie dagen lang een symbolische hongerstaking. Dat deed ze uit protest tegen de samenwerkingsverbanden van de KU Leuven met Israëlische universiteiten. In een open brief aan rector Luc Sels pleitte ze ook voor een universitaire boycot tegen Israël.

In totaal zat De Boe eenentwintig uur lang voor de ingang van de universiteitsbibliotheek. Ze zat er getooid met een Palestijnse sjaal – de keffiyeh – rond het hoofd gewikkeld en met enkele witte vliegers. 'Omdat mijn woorden tekortschieten, gooi ik nu met alle pijn in mijn hart mijn lichaam in de strijd', vertelde de studente eerst aan *Knack*.

In een reactie op de hongeractie laat de KU Leuven weten begrip te hebben 'voor de vele vragen en sterke gevoelens die dit conflict oproept.'

Nieuw onderzoek naar mucoviscidose

ONDERZOEK Mucoviscidose is een ongenetische, genetische aandoening die wordt veroorzaakt door mutaties in één gen. Een onderzoeksteam van het muco-onderzoekslabo aan de KU Leuven slaagde er voor het eerst in om de mutaties in dat gen heel precies te herstellen in menselijke luchtwegcellen.

Het team, onder leiding van professor Marianne Carlon, deed dat door middel van genterapie. 'Voor het eerst konden we zo muco 'gezezen' in menselijke luchtwegcellen', aldus doctoraal onderzoeker Mattijs Bulcaen. 'Nu is de belangrijkste onderzoeksvraag hoe we deze technologie kunnen toepassen in het lichaam zelf.'

Muco is een aangeboren aandoening, waarbij taaislijm zorgt voor verstoppingen in de longen en darmen. Vroeger stierven mucopatiënten op zeer jonge leeftijd. Tegenwoordig is de levensverwachting van een baby met muco 49 jaar en ligt de levenskwaliteit een pak hoger.

PVDA hield bijeenkomst op neutraal terrein

SOCIAAL Vorige week maandag hield de PVDA een verkiezingsbijeenkomst in Leuven. Met *PVDA on Tour* probeert ze jonge mensen warm te maken voor haar standpunten. Onderzoek van *Veto* stelde echter vast dat de bijeenkomst werd georganiseerd in een gebouw van de Leuvense jeugdendienst, en die gebouwen mogen niet gebruikt worden voor politieke bijeenkomsten.

Het verhuurreglement van de gebouwen stelde dat activiteiten van 'politieke aard' uitgesloten zijn, tenzij het om een 'besloten vergadering' van een erkende jeugdvereniging gaat. Dat was hier niet het geval: de bijeenkomst was erg duidelijk politiek getint, en werd uitvoerig gepromoot door Comac, de jongerenvereniging van de PVDA.

Gaf de jeugdendienst dan onterecht toestemming voor het organiseren van het evenement? Dat lijkt, op basis van het huurreglement, het geval. De jeugdendienst van de stad is op de hoogte en onderzoekt het verder, laat ze weten aan *Veto*. ☺

KIMBERLY VRANCKEN

Stagejaar psychologen nog niet van start

Na veel bezorgdheid bij studenten is het verplichte stagejaar voor klinisch psychologen en orthopedagogen opnieuw uitgesteld. Dat uitstel moet toelaten om de laatste problemen weg te werken.

Het extra 'stagejaar' of de gesuperviseerde professionele praktijk (GPP) is een eerste werkervaring voor klinisch psychologen en orthopedagogen waar ze onder supervisie van een stage-meester praktijkervaring kunnen opdoen. Het systeem kende echter veel kinderziekten en de studenten vroegen al langer om uitstel. Zo waren er bezorgdheden over een tekort aan stage-meesters.

'Toen de beslissing genomen werd, was het systeem nog niet gereed om uit te rollen', zegt Andreas Vandingenen, ondervoorzitter van Stura KU Leuven. Daarnaast verliep de communicatie naar studenten stroef en was er veel onduidelijkheid over onder meer de verloning. Het werd daarom al twee keer uitgesteld en dat gebeurde in februari opnieuw voor twee jaar.

Soepelere voorwaarden

Volgens het kabinet van minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke zijn er wel maatregelen genomen, maar bleef er ongerustheid. 'Het uitstel moet toelaten om het kader rond de stage te vervolledigen en eventuele problemen die zich stellen nog weg te werken', klinkt het.

Zo wordt in het nieuwe kader het aantal stagiairs per mentor verhoogd van vier naar vijf en worden de opleidingsvoorwaarden versoepeld. Stagebegeleiders kunnen zich dus makkelijker aanmelden, en er is meer duidelijkheid over hun precieze taak en vergoeding. Ook de stagiair zelf zal een vergoeding ontvangen.

Of er binnen twee jaar wel voldoende stageplaatsen zullen zijn, is nog onduidelijk: 'Het kader zal er liggen, maar het is aan de sector om ermee aan de slag te gaan', laat het kabinet Vandenbroucke weten.

'Aangezien de GPP plaatsvindt tijdens de eerste werkervaring, is het belangrijk om eerst werk te zoeken en dan te bekijken wie de taak van stage-meester op zich kan nemen', zegt Ilse Noens, vice-decaan van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen aan de KU Leuven. 'In grote

organisaties zullen allicht meerdere mensen die rol kunnen vervullen. In kleinere organisatie zou men op dat moment ook nog een aanvraag tot erkenning als stage-meester moeten kunnen indienen.'

Vlaamse uitwerking

Toch zijn er nog een paar struikelblokken. Nu de beslissingen op federaal niveau genomen zijn, is het aan het Vlaamse niveau om bepaalde zaken verder uit te werken. 'Het gaat bijvoorbeeld om de concrete stappen die de kandidaten moeten zetten, duidelijkheid over contracten en evaluatie', zegt Noens.

Daarnaast betekent het uitstel ook dat de uitrol over de verkiezingen getild wordt. Als er een andere minister van een andere partij op Volksgezondheid terechtkomt, kan dat de uitrol mogelijk vertragen. 'Maar we hebben wel de indruk dat het kabinet nu blijft verder werken om binnen twee jaar klaar te zijn', zegt de vicedecaan.

Internationale aansluiting

Hoewel klinisch psychologen en orthopedagogen actief zijn in gezondheidszorg, was er lang geen wettelijk kader. Dat kwam er pas in 2014. In het zog daarvan werd ook de GPP ingevoerd, een eenjarige eerste werkervaring onder supervisie van een stage-meester.

Afgestudeerde studenten moeten die GPP volbrengen om hun erkenning te krijgen. België sluit zich daarmee aan bij heel wat andere Europese landen waar gelijkaardige regelingen al van kracht zijn. Dat maakt ook internationale mobiliteit makkelijker. ☺

SIMON TIBO EN LIEN DE MUNTER
BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

Paul Herijgers nieuwe CEO UZ Leuven

Paul Herijgers, de huidige decaan van de faculteit Geneeskunde, is vanaf 1 augustus de nieuwe CEO van het UZ Leuven. De hartchirurg volgt Wim Robberecht op.

Paul Herijgers was sinds 2016 decaan van de faculteit Geneeskunde. Hij volgde in 2020 zichzelf op en zit in het laatste jaar van zijn mandaat. Herijgers leidde de faculteit door woelige covid-wateren en begint op 1 augustus als nieuwe CEO van het Universitair Ziekenhuis Leuven.

Welke uitdagingen ziet u in uw nieuwe mandaat?

Paul Herijgers: 'De wereld verandert en het ziekenhuis moet zich daaraan aanpassen. Zo kunnen we door de toenemende beschikbaarheid van data ook aan meer gepersonaliseerde patiëntenzorg doen. Zulke efficiëntieoefeningen zijn nodig, want de krapte op de arbeidsmarkt is een probleem dat wij ook voelen. Het gaat dan niet alleen om zorgberoepen, maar ook technici in een ondersteunende rol zijn moeilijk te vinden.'

'Daarnaast moeten we blijven inzetten op de inbedding van het ziekenhuis in de universiteit, maar ook in de maatschappij. We kunnen veel leren uit andere disciplines: een gezond ecosysteem met kruisbestuiving van overal levert de meest innovatieve inzichten op.'

'Anderzijds zorgt een nauw contact met de andere zorgactoren ervoor dat we ook meer preventief te werk kunnen gaan. Die preventie is essentieel om te voorkomen dat het zorgnetwerk overbelast raakt.'

Welke rol ziet u voor artificiële intelligentie in de zorg?

'Die is erg belangrijk. Er komt zo'n toevloed aan data op ons af dat we die niet langer allemaal manueel kunnen interpreteren. Het loslaten van artificiële intelligentie daarop zal ons nieuwe inzichten verstrekken. We kunnen zelfs van een heuse paradigmashift spreken, al voltrekt die evolutie zich niet op één dag tijd met een *big bang*. Vele kleine stappen komen daar samen om een grote stap te kunnen zetten.'

'Maar zorg zal nooit iets automatisch worden. De interactie tussen de arts en de patiënt en de wensen van de patiënt moeten altijd centraal staan. Daarom moet iedere student in het nieuwe curriculum Geneeskunde ook enkele vakken uit de lijn "Data en technologie" opnemen. Zo zullen ze voorbereid zijn om met die technologie om te gaan.'

Hoe ziet u de samenwerking tussen de faculteit Geneeskunde en het ziekenhuis?

'Ik ben tijdens mijn periode als decaan altijd klinisch actief gebleven in het ziekenhuis, dus ik kom niet in een nieuwe omgeving terecht. De decaan zit ook in het directiecomité van het ziekenhuis: die banden zijn dus heel belangrijk.'

'In Nederland vallen het universitair ziekenhuis en de faculteit Geneeskunde onder dezelfde organisatie, maar dat heeft ook enkele nadelen. Door niet meer volledig deel uit te maken van de universiteit, mis je de waardevolle inzichten uit andere disciplines.'

Hoe kijkt u terug op uw periode als decaan?

'Met heel veel dankbaarheid. We hebben enkele woelige wateren doorzwommen, onder meer de coronapandemie, maar over het algemeen kijk ik er positief op terug. Ik heb altijd heel veel motivatie en een erg constructieve houding ervaren bij

alle geledingen van de faculteit: van de docenten tot de studenten.

Sommigen hadden u getipt als kandidaat om rector te worden, was dat ooit een optie?

'Dat is ook een enorm boeiende positie, maar je kan dat niet combineren. (lacht) Er zijn verschillende opties, maar ik ben erg blij met de keuze die ik gemaakt heb. Dat is geen negatieve keuze, maar een positieve. Ik denk dat ik met mijn profiel en ervaring wel een meerwaarde kan bieden als CEO van het ziekenhuis. ☺

SIMON TIBO
BEELD: KU LEUVEN

Ook Fanny is Vetoraan.

Waarom jij niet?

Veto zoekt schrijvers, tekenaars, fotografen, nalezers, interviewers, moppentappers, videomakers, vertalers...

Heb je interesse? Kom naar een van onze **vergaderingen** (elke donderdag om 20u) in 's-Meiersstraat 5 of stuur een mailtje naar veto@veto.be.

©STANDAARD UITGEVERIJ STRIPS

De universiteitsstad als Playmobildorp:

Zo loopt het studentenleven in Louvain-La-Neuve

De Waalse evenknie van onze Leuvense universiteitsstad is voor velen onbekend. Het bijzondere Louvain-La-Neuve lijkt op het eerste gezicht kaal en ruw, maar herbergt een rijke en unieke studentencultuur. We namen een kijkje.

Galerie des Halles

SCALLIET OP

UCLouvain

Beeld jezelf even de campus van je lagere school in: stenen speelplaatsen, vlakke gebouwen, kleurrijke railings naast trapgangen en netjes geplande bomen of struiken. Rek dat uit over een heel dorp en je hebt Louvain-La-Neuve.

De bijzondere universiteitsstad is een uniek voorbeeld van een 'geplande' stad. Na de splitting van de Katholieke Universiteit te Leuven in een Waalse en een Vlaamse tegenhanger, werd ze speciaal ontworpen voor de Waalse studenten die wegrokken uit Leuven.

Waar men Leuven al een echte studentenstad noemt, gaat Louvain-La-Neuve nog een stap verder. De hele stad is van de student: het is één grote campus. Maar daar waar de opbouw van de stad soms kaal, leeg of kunstmatig aanvoelt, is het studentenleven dat allerminst. De rijke studenten-cultuur kleurt de stad in.

Kringleven

Louvain-La-Neuve huist de veertien faculteiten van de UC Louvain en een aantal hogescholen. Er studeren meer dan 30.000 studenten in de stad, en ze telt ongeveer evenveel inwoners, waarvan de meerderheid student is.

Sinds de opening van de stad in 1972 is er een rijke studentencultuur ontstaan met erg speci-

fieke plaatselijke tradities. Dat werd ons meteen duidelijk wanneer we ontvangen werden door Mathieu Stock en Léa Content van de Cercle Philo et Lettres – de studentenkring voor de studenten van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Het Waalse Babylon, zo je wil.

Onmiddellijk valt het speciale hoedje dat ze dragen op. 'Het heet een *calotte*, en het is je belangrijkste bezit als deel van de kring', vertelt Mathieu. Alle kringen hebben er en ze worden bovendien op zo goed als alle activiteiten van de verenigingen gedragen.

'Het is hier foeilijk!'

Marion Dubois, student Politieke wetenschappen

Leden van de kring verkrijgen de *calotte* na hun initiatieweken. Die zijn vergelijkbaar met de doopcultuur zoals we die in Leuven kennen, al ligt de nadruk hier minder op het uitvoeren van 'vuile' opdrachten, maar meer op symboliek, beleving en zingeving. Zo wordt er tijdens de rituelen con-

sequent Latijn gesproken. Op de laatste avond van hun initiatie, ontvangen de kandidaat-leden – '*des bleus*' – hun *calotte*.

'De *calotte* heeft een symbolische lading', vult Léa aan. 'Gaandeweg vul je hem op met knoopjes, spelden of buttons, en die stellen elk een bepaald persoonskenmerk of symbolisch aspect voor.'

De elementen op een *calotte* kunnen verwijzen naar je karakter, de studie die je aflegt, dingen die je meemaakte als student of waarden waar je belang aan hecht. Het is de bedoeling dat je als student de lading van je *calotte* kan uitleggen aan anderen.

'Het is een individuele expressie: hoewel iedereen met dezelfde *calotte* begint, vult iedereen hem anders in. Het proces symboliseert je persoonlijke pad als student in Louvain-La-Neuve', legt Léa uit.

Het leven

'Je kan hier alles te voet doen', vertelt Léa nog. Effectief: in de miniwereld die Louvain-La-Neuve lijkt te zijn, ligt alles binnen handbereik. Van een apotheek tot een slagerij, bakkerij en wassalon. De

stad voelt kunstmatig en berekend aan: er is niets organisch of spontaan aan de opbouw ervan. Het voelt alsof je in een Playmobildorp aankomt.

Daarom vinden de studenten hun studentencultuur er zo belangrijk. 'De brede waaier aan activiteiten die de verschillende verenigingen organiseren brengen de stad tot leven', vertelt een student ons op straat. 'Het voelt hier als de hele wereldbol in een gebald dorp', vertelt een andere student. 'De herkenbaarheid en kleinschaligheid ervan maakt het tot een gezellige thuis.'

Dat de studenten de stad zelf inkleuren, uit zich ook in de indrukwekkende muurschilderingen die je overal tegenkomt. Die *street art* is ook buiten de stadsgrenzen bekend.

'Het kot-a-project is een unieke ervaring, Louvain-La-Neuve staat erom bekend'

Marion Dubois, student Politieke wetenschappen

In Louvain-La-Neuve rijden er trouwens geen auto's. Dat heeft te maken met de opbouw van de stad. Ze is gevestigd op een speciaal geplaatste betonnen bodemplaat. Auto's rijden zo onder de stad door. Er is een uitgebreid wegennetwerk en er zijn ook parkeerplaatsen.

's Avonds leeft de stad pas echt op, vertellen Mathieu en Léa. Toevallig vond er op de dag dat we hen spraken het 'facultaire spektakel' plaats: een groot festival met dans, muziek, poëzie en toneel. Het evenement heeft een nogal folkloristische in-

slag, typisch voor Louvain-La-Neuve. 'Een enorm feest', vat Léa het enthousiast samen.

Sociaal engagement op kot

Een van de meest unieke elementen in het studentenleven aan de UCLouvain, is het zogenaamde kot-a-project. Binnen dat project, kortweg 'KAP' genoemd, combineren studenten hun verblijf in een studentenresidentie met een sociaal engagement. De universiteit subsidieert de projecten en maakt de koten op die manier goedkoper dan die op de reguliere markt.

Het concept doet denken aan het Leuvense omkaderd wonen-project, maar het gaat nog veel breder. De onderwerpen van de meer dan zeventig KAP's lopen immers sterk uiteen.

Zo is er zelfs een KAP die zich bezighoudt met het aanleggen van elektriciteitsnetwerken – 'Elektrokot'. Zymokot houdt zich dan weer bezig met de fermentatie van kazen en andere zuivelproducten. Er zijn ook muurklimmersprojecten, KAP's die werken rond gebarentalen leren, en KAP's die zich inzetten voor interculturele dialoog.

Zelf bezochten we Migrakot, een KAP dat sensibiliseringsacties voert rond en ondersteuning biedt aan de integratie van migranten. 'We proberen vooral het dehumaniserende discours rond migratie tegen te gaan', vertelt Marion Dubois van Migrakot. 'Dat doen we door zelf acties te organi-

seren, maar ook door samen te werken met overheden en middenveldorganisaties.'

Studenten in de KAP's maken een minderheid uit van de totale studentenpopulatie, toch leeft het concept heel erg volgens Marion. 'Het is een unieke ervaring, Louvain-La-Neuve staat erom bekend.' Voor haar betekende Migrakot ook persoonlijk heel veel: 'Het is een enorm persoonsvormend geweest om hier op kot te zitten, en ik maak hier vrienden voor het leven.'

Dat kunnen de andere kotbewoners beamen, die ons in een mix van Engels, Frans en Nederlands hun ervaringen delen. Op de vraag of ze Louvain-La-Neuve een mooie stad vinden, is het antwoord spontaan en unisono: 'Het is hier foeilijk!'

Maar net dat moet de magie van de stad zijn volgens de kotgenoten van Migrakot. 'In een kale stad als Louvain-La-Neuve, zijn het de mensen die het tot een levend, warm en gezellig nest maken', vertellen ze. 'De mensen maken het mooi hier.'

Wat ons betreft, lijkt onze uitstap dat alleen maar te hebben bevestigd. ☺

KASPER NOLLET, MARGOT BAELEMANS, EMILIA VAN DROOGENBROECK
BEELD: SABINE MOSMAN

De Universiteit van Amsterdam stelt gratis menstruatieproducten beschikbaar, en in Iran komen studenten op voor hun geschorste medestudenten. De Universiteit van Leiden trekt onder tusschen naar de rechtbank om het contract van een hoogleraar te ontbinden.

Gratis menstruatieproducten aan Amsterdamse universiteit

Op vier locaties van de Universiteit van Amsterdam (UvA) kunnen studenten sinds april gratis menstruatieproducten vinden. De vraag naar gratis producten speelde al langer. Onder meer de Centrale Studentenraad (CSR) maakte er een speerpunt van.

De UvA plaatst de *dispensers* bewust buiten de toiletten, zodat ze extra zichtbaar en toegankelijk zijn. Al eerder konden studenten op de universiteit menstruatieproducten vinden aan de dispensers, maar toen kostten ze nog elk 15 eurocent.. Die kosten waren volgens de universiteit nodig omdat de automaat anders geen uitgifte kon doen.

'Het initiatief is zeker een stap in de goede richting, maar er moeten zeker nog dispensers bijkomen', reageerde CSR-voorzitter Noah Pelikaan al in *Folia*, het universiteitsblad. Daarnaast haalde hij aan dat ze ook beter moeten aangevuld worden, aangezien ze nu vaak leeg zouden zijn.

Studentenprotest in Iran

In de Iraanse hoofdstad Teheran weigerden studenten van de Amir Amirkabir University of Technology op 21 en 22 april naar de les te gaan. De staking was een reactie op het hardhandig optreden van de moraalpolitie eerder dat weekend: tweehonderd studenten mochten de campus niet betreden omwille van hun kledij. Vrouwen zijn in Iran immers verplicht om een chador, een gewaad dat het hele lichaam behalve het gezicht bedekt, te dragen. Ook mannen worden niet toegelaten wanneer ze sportkledij of t-shirts met korte mouwen dragen.

Studenten kondigden het protest aan via een onafhankelijke nieuwsbrief die ze op Telegram verspreidden. Ze schreven dat de universiteit door deze geheime repressie de fundamentele rechten van de studenten niet erkent en legden daarom de pennen neer uit solidariteit voor hun gebannen medestudenten.

De staking is een uitbreiding van de al enige tijd heersende onrust en protesten in Iran. De eerste protestgolf brak uit in de herfst van 2022 nadat Masha Amini stierf toen ze op een gewelddadige manier werd gearresteerd omdat ze haar hoofddoek op een verkeerde manier droeg.

Als gevolg van de aanhoudende protesten kwam er op 13 april opnieuw een repressieve wet op het dragen van een hoofddoek. Die wet is een nieuwe handhavingstechniek die ervoor zorgt dat de regels over heel het land gevolgd worden. Zo geeft ze de politie het recht om mensen te weigeren uit bepaalde gebouwen wanneer ze zich niet houden aan de kledingvoorschriften, zoals ook gebeurd is op de Teheraanse universiteit.

Professor creëert een angstcultuur

De Universiteit van Leiden wil een hoogleraar ontslaan wegens vermeend langdurig onaanvaardbaar en herhaaldelijk grensoverschrijdend gedrag. De professor zou daar samen met diens partner schuldig aan zijn, meldt de universiteit na een onderzoek.

Het onderzoek werd opgericht na negentien klachten in 2023, maar specifiek zouden het machtsmisbruik en de manipulatie al spelen sinds 1990. Bij de start van het onderzoek werd de hoogleraar op non-actief gezet en werd die de toegang tot de universiteit ontzegd.

De universiteit ging een stap verder en trok met haar onderzoek naar de rechter, die het arbeidscontract van de academicus kan ontbinden. Wanneer ontbonden mag een wetenschapper zich geen hoogleraar meer noemen en mag die ook geen promovendi meer begeleiden.

De identiteit van de professor werd voorlopig niet bekendgemaakt, evenmin aan welke faculteit het machtsmisbruik zou hebben plaatsgevonden. Hetzelfde geldt voor diens partner. ☹

FEMKE VAN CROMBRUGGE EN LARA TURGUT
BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

Zo volg je het nieuws uit het Midden-Oosten op

Verschilt de info op *TikTok*, *Instagram* of het nieuws? Goede informatie over de oorlog in Gaza en andere gebeurtenissen in het Midden-Oosten is soms moeilijk te vinden. Enkele experts ter zake geven concrete tips mee.

Propaganda is van alle tijden

Fake news en propaganda spelen een belangrijke rol in de berichtgeving over de oorlog in Gaza. 'Ze zijn cruciaal bij de psychologische oorlog die de verschillende kampen voeren', zegt **Umar Ryad**, hoogleraar Arabistiek en Islamkunde aan de KU Leuven. 'Tijdens de Eerste Wereldoorlog gebeurde dat via kranten en pamfletten, tijdens de Tweede via de radio. Nu zijn sociale media cruciaal en lijkt propaganda moeilijker te controleren.'

Niet alleen studenten hebben het moeilijk om echte van valse informatie te scheiden. 'Ook journalisten en politici trappen soms in de val van *fake news* over het Midden-Oosten', geeft Ryad toe. 'Je moet dus steeds kritisch blijven om nepnieuws van nieuws te kunnen onderscheiden, door verschillende internationale en nationale nieuwbronnen naast elkaar te leggen.' Iedere partij in een conflict doet aan *framing*: wees je daarvan bewust.

'De honderd procent neutrale media moeten nog uitgevonden worden'

Geschreven media lijken dan wel neutraler dan berichten op *Instagram* of *X*, ook bij hen is het belangrijk om na te gaan wie ze financiert en beheert. 'De honderd procent neutrale media moeten nog uitgevonden worden', zegt **Abied Alsulaiman**, hoofddocent Arabistiek aan de KU Leuven. 'De zender Al Jazeera publiceert bijvoorbeeld een eerder Arabische kijk op de feiten, en die verschilt van pakweg het Amerikaanse CNN.'

Al Jazeera – dat ook Engelstalig nieuws brengt – is dan wel officieel een onafhankelijk medium, het wordt gefinancierd door Qatar. Dat kan verklaren waarom de zender, nog meer dan andere Arabische media, sterk focust op het conflict in Gaza. 'Qatar draagt financieel bij aan veel projecten en voorzieningen in Gaza. Volgens het internationaal recht zou Israël, dat de Gazastrook al jaren bezet, voor die financiering moeten zorgen. Maar Qatar en andere landen nemen die kosten voor hun rekening. Mede daarom speelt Qatar een belangrijke bemiddelende rol in het conflict', aldus Ryad.

Vergelijk verschillende standpunten

Verschillende media kunnen andere doeleinden hebben of impliciete *bias* bevatten. Daarom is het belangrijk om informatie over de oorlog in Gaza en andere gebeurtenissen in het Midden-Oosten naast elkaar te plaatsen.

'Leg Al Jazeera en Al Arabya, respectievelijk gefinancierd door Qatar en Saoedi-Arabië, eens naast elkaar. Dan merk je niet alleen verschillen in berichtgeving, maar ook in taal', vertelt Ryad. Met andere woorden: dezelfde feiten worden anders geïnterpreteerd.

Soms gaat het er minder subtiel aan toe, weet **Rudi Vranckx**, oorlogsjournalist bij VRT NWS, te vertellen. 'Een concrete tip om nutteloze informatie te herkennen is wanneer er gescholden wordt, wanneer het té persoonlijk wordt. Dan weet je: dit is zever, dit heeft geen zin.'

Lotte Lambrecht, factchecker bij *Knack*, vertelt dat wie beelden, foto's of tekst ziet die sterke emoties oproepen, daarvan best even afstand neemt. 'Op die manier kan je even op pauze duwen en terug nadenken of het wel waar is wat je hebt gezien', zegt Lambrecht. 'Dat is een deel van de HALT-methode.'

Zowel Ryad, Vranckx als Alsulaiman benadrukken dat het belangrijk blijft om alle media te vergelijken met andere stemmen, zoals die van de oppositie. 'Dan is het aan de lezer om de juiste conclusies uit de feiten te trekken', aldus Alsulaiman.

Ook beelden kunnen bedriegen

'Het is niet alleen belangrijk om informatie uit het Midden-Oosten niet blindelings te lezen, ook foto's en beelden kunnen gemanipuleerd zijn', zegt Ryad. 'Met AI kan je tegenwoordig politieke leiders dingen laten zeggen die die nooit gezegd hebben.'

Ook het cameraperspectief is volgens Ryad belangrijk. 'Verschillende media filmen bepaalde gebeurtenissen vanuit een ander perspectief. Daardoor kan een relatief kleine betoging bij de ene nieuwszender plots een veel grotere demonstratie lijken dan bij een andere.'

'Dat beschreef Joris Luyendijk jaren geleden al in zijn boek *Het zijn net mensen*, gaat Ryad verder. 'Luyendijk stelt vast dat de kracht van taal door een bepaalde woordkeus en cameraperspectief een belangrijke rol spelen in de media.'

Wie zit er achter de sociale media?

De experts geven aan hoe belangrijk het is te achterhalen wie achter de geschreven pers over het Midden-Oosten zit. Bij sociale media is dat moeilijk. 'Je weet niet wie er achter bepaalde sociale media-accounts zit', zegt Ryad. 'Dat maakt het er allemaal niet gemakkelijker op.'

'Tijdens de Tweede Wereldoorlog was het ook niet altijd duidelijk wie er achter de propaganda in de Arabische wereld schuilgingen, tot de Britse, Franse en Duitse oorlogsarchieven deels werden vrijgegeven', gaat Ryad verder. 'Dergelijke archieven bestaan er echter niet van sociale media-gebruikers. Dat zou in de toekomst een gat in onze kennis over het verleden kunnen veroorzaken.'

Alleen al de vele bots die soms worden ingeschakeld door landen veroorzaken een groot probleem voor het informatielandschap.

'Blijf op de klassieke media vertrouwen', zegt Lambrecht. 'Er is wantrouwen ontstaan ten aanzien van de klassieke nieuwsmedia, maar ze zijn en blijven de beste bron om je te informeren.'

Volg de juiste sociale media

Ook Vranckx heeft ervaring met de gevaren van sociale media. 'De meeste extra informatie die ik heb, boven op de basis, komt van bronnen op *X*. Maar dan moet je verdorie goed opletten wie of wat je volgt. Je moet dat heel goed kunnen plaatsen, hebben die een bepaalde toon, richting en kleur?'

Ook worden er op sociale media beelden verspreid die zich in een ander deel van de wereld hebben afgespeeld. 'Op die manier zien mensen wel een echt beeld, maar die worden in een foute context geplaatst', vertelt Lambrecht. Om niet mee te gaan in die valkuilen, geeft ze mee dat verschillende nieuwssites zulke beelden voortdurend factchecken. Ze benoemt *Knack*, maar ook de overkoepelende factcheckers van Vlaanderen gaan de strijd aan tegen *fake news* op sociale media.

Al zijn sociale media natuurlijk niet allemaal kommer en kwel. Vranckx wijst op het feit dat je op *X* de grote nieuwssites gratis kunt volgen.

HALT-methode

Ho, stop even: een beeld roept vaak sterke emoties op, maar neem even pauze zodat je op adem kan komen.

Analyseer de bron: zoek op waar de bron vandaan komt. Is het bijvoorbeeld wel een betrouwbaar mediakanaal?

Lokaliseer andere bronnen en traceer de originele context: misschien vind je snel het originele beeld. Foto's kan je bijvoorbeeld altijd in Google Lens plaatsen. Mogelijks kom je zo bij het originele beeld terecht.

Vranckx' X-tijdlijn

Channel 4, BBC, Sky News, Al Jazeera, *The New York Times* en *The Washington Post* brengen allemaal zinvolle informatie. Ook *Haaretz*, een Israëlische krant, en *+972 Magazine*, een onafhankelijk magazine met Palestijnse en Israëlische journalisten.

Het belang van geschiedenis

Een conflict als dat in Gaza valt moeilijk te begrijpen zonder enig besef van de geschiedenis. De oorlog van vandaag gaat terug op de periode wanneer de Europese grootmachten er nog hun expliciete invloedssferen hadden.

'Heel de historische context wordt weggelaten in de huidige oorlogspropaganda. Het is niet begonnen op 7 oktober. Al in 1967 zijn Gaza, de Westelijke Jordaanoever en Oost-Jeruzalem bezet gebied geworden', zegt Vranckx, die hedendaagse geschiedenis studeerde aan de KU Leuven. 'Je kunt niet over de oorlog spreken zonder het woord bezetting te gebruiken.'

Vranckx' leestip

Rudi Vranckx geeft ook nog enkele concrete tips mee. Voor de boekenwormen onder ons zijn er de tijdloze klassiekers *De Grote Beschavingsoorlog* van Robert Fisk en *From Beirut to Jerusalem* van Thomas Friedman.

Voor mensen die minder tijd hebben om zich door ettelijke pagina's te worstelen, kan een krantenartikel met een historisch overzicht al veel soelaas bieden.

Alsulaiman wijst op het goede werk van *De Standaard* en *De Morgen*.

Expliciet geweld delen?

Beelden over oorlogssituaties circuleren steeds gemakkelijker. 'Iedereen heeft tegenwoordig een smartphone in de hand,' zegt Alsulaiman. 'Censuur zoals we die vroeger kenden, is daarom onmogelijk geworden.'

'Arabische media tonen sneller beelden van geweld in de oorlog, ze presenteren de feiten harder', gaat Alsulaiman verder. 'Maar ook de beelden van industrieel geweld op sociale media kunnen een kruidvat creëren voor de toekomst. Geweld roept geweld op.'

Het lijkt belangrijk je daarvan bewust te zijn, als je beelden over de oorlog in Gaza deelt. De journalist moet met een nuchtere blik de feiten bekijken, maar dat doet de lezer best zelf ook.

Het is Veto of
Schamper.

Kies maar.

Gratis
pers voor
iedereen enkel met
veto

WOKO
de Leuvense studentenkoepel

Breng ervaring
op je cv met Veto

KU LEUVEN

Ontdek jezelf.
Begin bij veto

VOOR VETO'S
BEGROTING
(in evenwicht)

Lees zekerheid.
veto

Onafhankelijk
studentenblad Veto

Jouw nieuwskanaal voor de verkiezingen van 9 juni

Vind Veto's verkiezingsdossier op veto.be en in Veto 5012 (vanaf 20 mei)

Je kan er zelfs aan meewerken: bij Veto is iedereen welkom!

Veto zoekt schrijvers, tekenaars, fotografen, nalezers, interviewers, moppentappers, videomakers, vertalers...
Heb je interesse? Kom naar één van onze **open vergaderingen** (elke donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5).
Of stuur een mailtje naar veto@veto.be.

'Dit is Europa', klonk het op het einde van Hendrik Vos' theatervoorstelling over de totstandkoming van de Europese Unie. Volgens hem moeten we maar gewoon leren leven met de politieke status quo van de EU, en haar dankbaar zijn.

Momenteel toert professor Europese Politiek Hendrik Vos (UGent) samen met cellist Frans Grapperhaus door Vlaanderen met zijn theatervoorstelling *Dit is Europa*. Daarin doet hij op een compacte, maar ludieke wijze de totstandkoming van de Europese Unie uit de doeken. Vos en zijn collega zijn echter niet intellectueel eerlijk tegenover hun publiek.

Hendrik Vos eindigde de voorstelling namelijk met een grotske verdediging van de huidige manier van werken van de Europese Unie. De nachtelijke onderhandelingen? *Dit is Europa*. Het gebrekkige democratische gehalte? De geheime deals bediscusseld onder regeringsleiders? Ook *Dit is Europa*. Wees blij dat er tenminste een deal en denk er niet te veel over na, lijkt de boodschap te zijn.

Politiek theater

Dat laatste moeten we als democratische samenleving – die Europa pretendeert te zijn – niet tolereren. In een democratie moet macht legitiem zijn, en vooral: gebaseerd op een verkiezingsresultaat. Laat het daar nu juist zijn waar het Europese schoentje knelt. Het is nu onduidelijk voor de Europese burger wie ze moeten wegstemmen, als die het oneens is met het gevoerde beleid.

Net een complex instituut als de Europese Unie heeft nood aan een duidelijk én zichtbaar politiek theater. Als het volk, dat – spoiler! – niet bestaat, zich niet herkent in zijn vertegenwoordigers, keert het zich af van haar instituties en zoekt het alternatieven. Zo komen zin het beste geval bij de deliberatieve democratie uit en in het slechtste geval bij populisme.

Vos suggereert in zijn voorstelling dat we als burgers vooral dankbaar moeten zijn voor het vrij verkeer van personen

en goederen, en niet te veel moeten nadenken over de problemen die gepaard gaan met de EU. Dat een professor zoveel belangrijke problemen relativeert, is best problematisch.

Democratisch deficit

Als professor je publiek wijsmaken dat de chaos en het democratisch deficit van de Europese Unie bij het Europese project hoort, is schadelijk. Door haar mankementen als deel van de Europese Unie te beschouwen, tast je het geloof in de wendbaarheid van de Europese instellingen aan, en vooral de ambitie om Europa te hervormen.

Hoewel er geen mirakeloplossingen bestaan voor de legitimatieproblemen van de Europese besluitvorming, zijn er toch vele institutionele hervormingen mogelijk. Althans in theorie, want die hervormingsdrang in de praktijk tot een goed einde te brengen vergt politieke moed.

Wij juichen alle vormen van democratische vernieuwing op het Europese podium toe: van een Europese kieskring, tot een Europese regering. Laat er meer Europees theater zijn, maar liefst niet van professor Hendrik Vos. ☺

*Heb jij ook een mening die de wereld moet weten? Een krasse opinie of eerder een onschuldige, maar weldoordachte overtuiging over een van de zaken des levens? Stuur je **lezersbrief** door naar opinie@veto.be!*

ROBIN GEUKENS EN ELIAS FRET
zijn studenten Politieke wetenschappen en redacteurs bij Veto

AI-expert Thomas Winters geeft thesistips

De KU Leuven blijft haar richtlijnen van generatieve artificiële intelligentie updaten. En hoewel je daar tips, aandachtspunten, principes en ga maar verder in kunt vinden, is het niet duidelijk hoe je nu de beste papers kunt schrijven met AI. AI-expert Thomas Winters helpt ons uit de nood.

Veto

Welke generatieve artificiële intelligentie kan je het beste naast ChatGPT gebruiken?

Thomas Winters

Je hebt naast ChatGPT ook andere generatieve AI, zoals Connected Papers, Perplexity en you.com

Connected Papers is vooral handig voor literatuurstudies. Zo tonen bibliografieën altijd welke onderzoeken een auteur heeft geciteerd, maar laat Connected Papers ook zien welk ander onderzoek de paper die jij aan het gebruiken bent zelf heeft geciteerd. Op die manier kan je sneller filteren welke werken relevant zijn voor jouw studie.

Perplexity daarentegen beantwoordt concrete vragen van onderzoekers. Zo lijkt die AI meer op ChatGPT en moet je net zoals bij ChatGPT in je achterhoofd houden dat niet alles wat de AI genereert betrouwbaar is. Perplexity is een goede eerste stap bij je onderzoek. Wanneer je niet precies weet waar je aan moet beginnen, of welke dingen wel of niet onderzocht zijn, kan je het gewoon aan deze AI vragen. you.com kan ongeveer hetzelfde als Perplexity.

Veto

Waarvoor gebruik je best artificiële intelligentie zoals ChatGPT?

Thomas Winters

Een andere manier waarop je AI makkelijk kan gebruiken is door ChatGPT een stukje van je paper of thesis te laten genereren. Meestal weet je immers per sectie ongeveer welke dingen je wilt aanhalen. Dus wanneer je die meegeeft aan ChatGPT, bijvoorbeeld in bulletpoints, kan je uit de gegenereerde tekst wel inspiratie halen. Op die manier stuur je zelf nog steeds de context en hervallen studenten minder op dezelfde soort woorden. Dat is immers heel natuurlijk wanneer je een thesis van duizenden woorden schrijft.

Veto

Hoe zorg je ervoor dat je geen plagiaat pleegt?

Thomas Winters

Let op dat je enkel inspiratie opdoet en geen hele teksten overneemt. Anders heb je het snel voor dat je plagiaat pleegt zonder dat je het eigenlijk door hebt. ChatGPT verzint niet altijd alles zelf, maar heeft een kans om soms delen van bestaande online teksten overgenomen te hebben, waardoor je de kans hebt om zon-

der het te merken zaken van andere mensen over te nemen.

Veto

Hoe zie je dat iemand ChatGPT heeft gebruikt?

Thomas Winters

Het valt steeds sneller op wanneer een tekst door artificiële intelligentie gegenereerd is. Zo is er een stijging van het laatste jaar van bepaalde woorden die in teksten voorkomen. Zo beginnen mensen precies steeds meer te klinken als ChatGPT.

Veto

Hoe kan ik vertrouwen op ChatGPT?

Thomas Winters

Het is een beetje in het verlengde van wat er altijd aan ons werd verteld, namelijk: vertrouw niet alles van wat er op het internet staat. Dat is eigenlijk exact hetzelfde met ChatGPT, want die is op dat internet getraind. ChatGPT heeft veel van het internet geleerd, maar verzint ook heel veel zaken zelf. Op die manier creëert het hallucinaties. Zo kan je bijvoorbeeld voorhebben dat ChatGPT een paper aanhaalt die helemaal zelf verzonnen is. Eigenlijk is het gewoon een heel zelfzekere bullshitter.

Veto

Wat betekent die hallucinatie in die context?

Thomas Winters

Het genereren van iets dat niet bestaat.

Veto

Hoe blijf ik up-to-date?

Thomas Winters

Af en toe lijkt de technologie en dan specifiek de artificiële intelligentie te snel te gaan, waardoor bepaalde mensen het gevoel krijgen dat ze niet meer mee zijn. Maar dat valt op zich allemaal wel mee. Als je nog niet op de boot gesprongen bent, raad ik zeker aan om er toch een beetje mee te spelen. Maar als je ChatGPT al gebruikt, en dan vooral ChatGPT 4, dan ben je eigenlijk met de modernste AI mee.

Veto

Wat is ChatGPT 4?

Thomas Winters

De betalende versie van ChatGPT. ☺

TEKST: LARA TURGUT
BEELD: SIMEON DUWEL

Message ChatGPT...

ChatGPT can make mistakes. Consider checking important information.

Zo helpt VR-technologie ons verleden te dekoloniseren

Onderzoekers van LUCA School of Arts digitaliseerden het *Panorama van Congo*, een koloniaal kunstwerk uit 1913. Met behulp van een VR-bril kun je het werk herontdekken, mét kritische duiding.

Wanneer het over dekolonisatie gaat, denk je misschien aan een plaatje met uitleg bij een standbeeld van Leopold II. Onderzoekers aan de kunstacademie LUCA School of Arts gooiden het echter over een andere boeg. Met behulp van *virtual reality* namen ze het *Panorama van Congo* onder handen. Dat is een kunstwerk uit 1913, dat door de Belgische regering werd besteld om de 'realisaties' van België in Congo in de kijker te zetten op de Wereldtentoonstelling.

'Dit project is een mooi gebaar, maar er is nog een lange weg te gaan'

Castélie Yalombo, choreografe

Vanwege zijn grootte en gewicht – het panorama weegt maar liefst drieduizend kilogram en is 1600 vierkante meter groot – verdween het schil-

derij uit de aandacht en lag het stof te vergaren in een loods nadat het op de wereldtentoonstellingen van 1913 en 1935 werd opgesteld. Tot VR in het spel kwam.

Mediahistorica en mede-initiatiefnemer van het project Leen Engelen (KU Leuven) herinnerde zich samen met een handvol andere experts dat het kunstwerk nog ergens opgeborgen lag. 'Nu was er de opportuniteit om eindelijk iets met het "vergeten" kunstwerk te doen', vertelt Engelen.

Door een bril

In het kader van FILM EU RIT werkte LUCA School of Arts samen met universiteiten in Portugal en Ierland om het immense olieverfschilderij te digitaliseren. Wim Forceville, expert in *visual design* (LUCA), ontwikkelde twee VR-routes waarmee je met behulp van een bril context, maar ook kritische noten bij het panorama terugvindt. Met een VR-bril loop je als het ware doorheen het panorama, terwijl een voice-over historische achtergrond voorziet.

'De keuze voor VR was evident, omdat je met die technologie het best de immersieve ervaring van 1913 kunt benaderen', legt Leen Engelen uit. 'Tegelijk was het niet de bedoeling om het kunstwerk – dat toch bijzonder problematisch is – zomaar te dupliceren. Met VR konden we zowel de pracht respecteren, als broodnodige context en duiding geven.'

Omdat het om zo'n groot werk gaat, was VR-technologie bijna de enige mogelijkheid om met het *Panorama van Congo* aan de slag te gaan. 'Het is inderdaad opvallend dat we nu pas over de technologie beschikken om een presentatievorm zoals een panorama te kunnen laten herleven in een digitale wereld', lacht Forceville. 'Je zou dus kunnen stellen dat we op VR-technologie moesten wachten om dit werk te kunnen dekoloniseren.'

Niet eindigend, maar dynamisch

Daarnaast werd het panorama ook op artistiek vlak 'geüpdatet'. Kunstenaars Castélie Yalombo

1885 - Congo-vrijstaat

In de gebieden rond het Congobekken in Centraal-Afrika werd in 1885 Congo-Vrijstaat gesticht, onder het persoonlijke bewind van de Belgische koning Leopold II. Het bekendste voorbeeld van het koloniale wanbeleid is de rubberexploitatie. Die leidde (on)rechtstreeks tot de dood van duizenden Congolezen.

1935 - Wereldtentoonstelling

In 1935 wordt het panorama een tweede, en laatste keer opgesteld op de Wereldtentoonstelling in Brussel. Daarna verdwijnt het immense doek in een loods van het Legermuseum. De rotonde waarin het panorama opgesteld stond, wordt afgebroken.

2022 - Herontdekking

In 2022 werkt LUCA samen met universiteiten in Portugal en Ierland samen om het *Panorama van Congo* te digitaliseren en dekoloniseren. De VR-ervaring werd in Tallinn in Estland gepresenteerd, maar loopt nu in Lissabon.

1908 - Belgisch-Congo

In 1908 worden de gebieden overgedragen aan de Belgische staat, wat dan Belgisch-Congo werd genoemd.

1911 - Het Panorama van Congo

In 1911 vraagt het Ministerie van Koloniën aan kunstenaars Paul Mathieu en Alfred Bastien om een panorama te creëren voor de Wereldtentoonstelling in Gent van 1913. Het panorama wordt in een op maat geconstrueerde 'rotonde' opgesteld. Doordat de onder- en bovenzijden van het doek niet zichtbaar waren en door behulp van andere optische trucs zorgde het panorama voor een immersieve ervaring.

2025 - Afrikamuseum

In 2025 valt het project te beleven in het Afrikamuseum in Tervuren.

werking aan het project soms een confronterende ervaring', gaat Yalombo verder. 'Het was soms moeilijk om te zien hoe het panorama een regime ophemelde dat het Congolese volk en haar geschiedenis zo degradeerde.'

Veelgebruikte propagandatechniek

Panorama's waren dan ook een veelgebruikte propagandatechniek van koloniserende landen. 'De geschiedenis van panorama's is lang', weet Engelen. 'In het begin en op het einde van de 19de eeuw was het format heel populair. Zo werden in België bijvoorbeeld ook panorama's opgesteld over de Frans-Duitse Oorlog of de Napoleontische oorlogen. Veel landen bestelden zulke projecten om hun versie van de geschiedenis mee vorm te geven.'

'Belgisch-Congo werd dan ook heel positief afgebeeld', zegt Engelen. 'Het panorama brengt de boodschap dat Congo geciviliseerd is, de mensen in Congo een vreedzaam leven leiden en dat Congolezen en Belgen amicaal met elkaar omgaan. We weten natuurlijk dat dat helemaal niet overeenkomt met de realiteit van Belgisch-Congo.'

Voor het Belgische publiek waren panorama's wel een immersieve, én een indrukwekkende ervaring. 'Panorama's zaten tussen kunst en vermaak in. Het was een ervaring waarbij je werd opgenomen in een geheel', aldus Engelen. 'Je moet het door de bril van de mensen van toen bekijken: een dergelijke kunstvorm gaf hen het idee van ergens anders te (kunnen) zijn.' Een idee dat bezoekers binnenkort ook zullen kunnen herbeleven, maar dan door een 'gedekoloniseerde' bril. ☺

The Panorama of Congo komt naar het Afrikamuseum in 2025.

ELIAS FRET
BEELD: TOMAS VANDECASTEELE

Héél voorzichtig — durven we het eigenlijk al te benoemen? — naderen de laatste lesweken. Om Rilkes Herbsttag te parafaseren: wie nu achterloopt, kan een hart onder de riem gebruiken. Als je tussen wanhopige inhaalmanoeuvres wat culturele verfrissing kan gebruiken biedt *Veto* zoals steeds zes mooie tips.

Vrij op 8 mei — OPEK
Woensdag 8 mei, 20u

Op 8 mei stellen theaters doorheen heel het land hun deuren open voor een cultureel programma ter herdenking van de verzetsstrijd tijdens de Tweede Wereldoorlog en de bevrijding van de Duitse bezetting. Met Stijn Devillé als host passeert een breed scala aan sprekers, auteurs en theatermakers de revue.

Prijs volgens het pay what you can-principe:
€ 0 - 6 - 8 - 10 - 12 - 18

Cirkel Festival
Van vrijdag 10 tot zondag 12 mei

Voor de zevende maal organiseren 30CC en circuswerkplaats CIRCLABO in samenwerkingsverband een spetterend circusfestival. Drie dagen lang geniet je van kwalitatieve en gevarieerde interdisciplinaire circusvoorstellingen: van acrobatiek onder begeleiding van cellomuziek tot poëzie die op een Rad Des Doods op tien meter hoogte wordt voorgedragen.

Tickets en info op cirkelcircus.be

Stilleven in houtskool — STEK
Workplace

Zondag 12 mei, 13u

Collectief Bric-à-brac organiseert een gratis workshop houtskooltekenen voor absolute beginners. Gezellig samenkomen staat centraal in dat gebeuren: ook als je niet van plan bent om te tekenen kun je een theetje komen drinken of babbelen met de aanwezigen. Samen construeren de deelnemers een groot stilleven. Al het materiaal is voorhanden, enkel het voorwerp voor in de compositie breng je zelf mee.

Vrije bijdrage

Soldaat van Aken — OPEK
Van donderdag 16 tot zondag 19 mei

Theatermaker Adriaan van Aken had een vader. Lode wou de oorlog niet in, werd huisvader, tegen de stroom in. Eén van de beste huisvaders van ons land, nota bene. Adriaan verkent al interviewende in een nature versus nurture-gesprek via zijn vader het thema 'rollenpatronen'. De vijfsterrenrecensie van de *Volkskrant* spreekt boekdelen over deze voorstelling. Haast je, want tickets zijn beperkt.

Prijs volgens het pay what you can-principe:
€ 10 - 14 - 18 - 20 - 22

Emerging Sound 2024 — STUK Studio

Donderdag 16 mei, 19u

Bij kunstvoorstellingen denk je misschien niet onmiddellijk aan geluid. Toch is geluidskunst een van de boeiendste ontwikkelingen in de culturele wereld. Het STUK neemt je mee langs de installaties en performances van vier opkomende Belgische geluidskunstenaars, van driedimensionale accordions tot gemotoriseerde snaren en zingende mens-robothybrides.

Gratis mits reservering

Thank God It's Friday — 30CC/Schouwburg

Vrijdag 17 mei, 17u

Vrijdagavond, dat behelst iets gaan drinken met de vrienden. Twee dagen geen les staan immers voor de boeg, dat mag gevierd. Helemaal mooi meegenomen als je dan ook nog eens gratis en voor niets kunt genieten van een streepje cultuur voor de Schouwburg. Vanaf de zeventiende zet 30CC elke vrijdag een toog en twee tribunes op de stoep. Wat je te zien krijgt blijft tot het moment zelf een verrassing: zo ga je met een toffe performance het weekend in. ☺

Gratis

SIMEON DUWEL
BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

KUNSTIGE PROFFEN SYLVIA WENMACKERS

'Ik ben altijd aan het tekenen, zelfs wanneer ik niet aan het tekenen ben'

In 'Kunstige Proffen' zoekt *Veto* professoren op die buiten hun vakgebied de tijd vinden om creatief bezig te zijn. In deze editie vertelt wetenschapsfilosofe Sylvia Wenmackers over haar passie voor waarnemend tekenen en sciencefictionverhalen.

Weinig professoren kenmerken zich door zo'n academische en creatieve veelzijdigheid als Sylvia Wenmackers. Wenmackers doceerde in de fysica, maar hield zich liever bezig met meer fundamentele vraagstukken. Daarom behaalde ze ook een doctoraat in de Filosofie. Ze tekent al van kinds af aan, en ontwikkelde ze als fervent lezer een passie voor sciencefiction.

'Ik schrijf verhalen zodat ik bezig kan zijn met vragen, waar geen wetenschappelijke onderzoeksmethodes voor bestaan'

Het was dan ook met de ambitie om sciencefictionenschrijver te worden dat Sylvia Wenmackers fysica ging studeren. Zo realistisch en accuraat mogelijk over robots en verre planeten schrijven, dat was voor haar het doel. Al schoot de fysica aan dat doel voorbij, vertelt ze ons wanneer we haar opzoeken in het Hoger Instituut der Wijsbegeerte.

Blokkerende details

'Ik ontdekte dat de focus op feiten vooral blokkerend werkte. Ik had steeds minder inspiratie voor verhalen, omdat ik door mijn studie steeds meer obstakels zag voor allerlei coole ideeën, zoals tijdrijzen of de *warp drive*. Nu weet ik dat sciencefiction meer draait om het menselijke aspect dan het natuurwetenschappelijke.'

'Sciencefiction is eerst en vooral een verhaal.

We kunnen niet tijdreizen, maar wat als het wel kon? Dergelijke gedachte-experimenten worden traditioneel in de filosofie gebruikt en kunnen een middel zijn om fundamentele van de natuurkunde te onderzoeken, maar het is zeker niet de meest gebruikelijke toepassing', lacht ze. Maar haar creativiteit duikt ook op in haar wetenschappelijk onderzoek.

Wanneer professor Wenmackers een onderwerp fascinerend vindt dat net te ver buiten haar onderzoeksdomein ligt, verkent ze het verder in fictie. 'Ik schrijf verhalen zodat ik bezig kan zijn met het soort vragen waar geen wetenschappelijke onderzoeksmethodes voor bestaan.'

Tegengewicht

Wenmackers voelt de drang om naast haar onderzoek ook nog op andere manieren creatief actief te zijn. Daarom maakt ze bewust tijd vrij om te tekenen. Dat werkt meditatief: zo hoeft ze niet altijd te blijven doormalen over haar onderzoek. 'Tekenen is het tegengewicht van taal en wiskunde. Academisch werk is vaak ook erg resultaatgericht, maar ik teken juist omdat ik geniet van het proces, om wat het doet met mijn aandacht.'

'Ik begon de wereld op een andere manier te gaan zien. Ik let op de negatieve ruimte tussen voorwerpen, de manier waarop lijnen elkaar kruisen en waar de hoogste lichten zitten. Na een tijdje werd dat bijna reflexmatig, waardoor ik eigenlijk ook aan het tekenen ben, zelfs wanneer ik niet aan het tekenen ben', zegt ze al lachend.

Volgens Wenmackers is tekenen vooral leren kijken, bewuster dan in het dagelijks leven en ook

weer anders dan gebruikelijk bij onderzoeksmatige bezigheden. 'Bij waarnemend tekenen kan alles interessant zijn, als je maar lang genoeg kijkt', legt ze uit, terwijl ze om zich heen kijkt. 'Zo zou ik in dit voornamelijk leeg lokaal de stoelen of tafelschetsen.'

Balancerend schrijven

Hoewel de filosofie soms als een ingewikkelde, of verheven discipline kan overkomen, maakt Wenmackers er juist een speerpunt van om in haar werk de materie op een heldere en eenvoudige manier uit te leggen. Zo deed ze in *Wetenschap* (2021) de verschillende takken van de wetenschap uit de doeken, terwijl ze kundig balanceerde tussen een schrijfstijl die de zaken op een begrijpelijke manier uitlegt, en een die de complexiteit in acht houdt.

'Ik probeer altijd een lezer in gedachten te hou-

den die verstandig is, maar gewoon niet veel van het onderwerp afweet.' Daarom kijkt de wetenschapsfilosofe ook erg op naar wetenschappers als Sean M. Carroll die de grondslagen van de fysica kunnen uitleggen zonder er een *dumbed down* karikatuur van te maken of neerbuigend over te komen.

'Ik vind het idee van kruisbestuiving wel fijn'

Wenmackers herinnert zich hoe populariserende boeken een belangrijke rol hebben gespeeld in haar jongere jaren. 'Toen ik nog in het middelbaar zat, waren ze voor mij een belangrijke bron van informatie. Ze gaven me een inzicht in hoe het zou zijn om een onderzoeker te worden.'

Haar huidige boekenkast bevat zowel wiskunde en fysica als parapsychologie. Dat laatste ontdek-

te ze vooral in oude boeken van haar ouders. 'Natuurlijk zijn ze pseudowetenschappelijk, iets waar je als wetenschapsfilosoof hard tegenin moet gaan, maar als jonger persoon las ik ze met veel verwondering. Astronomie is ook ontstaan uit astrologie, uit ideeën en praktijken die nog geen wetenschap waren. Ik vind het idee van kruisbestuiving wel fijn. En je hebt altijd schaduwen nodig om het licht te tonen.' ☺

ISABELA RIGOLIN TORRES
BEELD: ALICE HOUVENAGHEL

Liesbeth Van Impe merkt dat de journalistieke en politieke wereld is veranderd. Maar de hoofdredacteur van het Nieuwsblad is klaar om de uitdagingen met beide handen vast te pakken. 'Wij moeten ervoor zorgen dat onze lezers hun stem geïnformeerd kunnen uitbrengen'

LIESBETH VAN IMPE NAVRAAG

'De politieke campagne speelt zich steeds meer af op sociale media', stelt Liesbeth Van Impe vast. 'Dat is een zeer bevreemdend gevoel als politiek journalist. Je hebt nu geen volledig beeld meer op een campagne, terwijl dat vroeger wél het geval was. Daardoor blijven heel wat zaken onder de waterlijn.'

Liesbeth Van Impe is gepokt en gemazeld in de Wetstraatjournalistiek. Goed twintig jaar geleden schreef ze al voor *De Morgen* als politiek journalist, maar daar nam ze in 2009 misnoegd ontslag na een schrijvende ontslagronde. Ze koos vervolgens voor het *Nieuwsblad*, en maakte van politieke verslaggeving een speerpunt bij de populaire krant.

'Instagram en TikTok zorgen ervoor dat als er aan een 24-jarige gevraagd wordt vanwaar die het *Nieuwsblad* kennen, het antwoord niet is: "Mijn bomma leest dat"'

Vandaag staan nieuwsmedia voor de grote uitdaging om *first time voters* zo goed mogelijk te bereiken én te informeren. 'Politiek is een van die domeinen waarbij je het sterkst merkt dat jonge-

ren liever *swipen* dan lezen', vertelt Van Impe.

Heeft het vandaag dan minder invloed wat het *Nieuwsblad* schrijft op het vlak van politiek?

Liesbeth Van Impe: 'Die invloed moet je niet overschatten. Er is nooit een tijd geweest waarin mensen 's ochtends op religieuze wijze het *Nieuwsblad* open sloegen, en dan wisten wat ze moesten denken. (*lacht*) Dat is nooit zo geweest, tenzij je teruggaat naar de tijd van de verzuiling. Ik vind ook niet dat het onze taak moet zijn om het stemgedrag van onze lezers te beïnvloeden. Waar wij voor moeten zorgen, is dat ze hun stem geïnformeerd kunnen uitbrengen.'

Heeft u als journalist nog meer een onderrichtende rol, in plaats van een zuiver informatieve in deze tijden? Je moet jongeren misschien nog alles aanleren qua politieke kennis.

'De uitdaging heeft er voor ons altijd in gelegen – dat is de reden dat ik voor het *Nieuwsblad* werk – om de tien procent extra van het kiespubliek te bereiken. Toen ik bij *De Morgen* werkte, was ik

bezig met hoeveel lezers haar evenknie *De Standaard* had. Sinds ik voor het *Nieuwsblad* schrijf, gaat het mij om de mensen die nog geen nieuws lezen.'

'Ik heb een chef politiek die nog maar vijftwintig is, de jongste in die functie in jaren. We hebben een jonge redactie met veel twintigers en dertigers, daarom proberen we ook echt hun perspectief op bepaalde uitdagingen te raadplegen. Je moet ervoor oppassen dat je de actualiteit niet teveel benadert vanuit het perspectief van een vijftigjarige met een afbetaald huis en een spaarboekje. Niet gemakkelijk, maar we zijn er tenminste wel mee bezig.'

Is het in deze tijden een uphill battle voor een krant om de verschillende doelgroepen te bereiken?

'We zijn hard bezig te experimenteren met *short-form* video, podcasts, en dergelijke meer. Anderzijds blijven we ervoor zorgen dat er een aanbod is voor mensen die de zaken wat dieper willen begrijpen. Op die manier proberen we het hele spectrum te bespelen. Tegelijk hebben we zo een groot gratis aanbod.'

'Voor hetzelfde geld zeggen we binnen vijftien jaar dat *fake news* de journalistiek gered heeft'

'Filmpjes op TikTok, is dat makkelijk en evident? Nee, maar we zijn dat volop aan het ontdekken. Ik ben zelf geen tiktokker, maar ik zit wel op een redactie waar we mensen ook heel specifiek hebben aangenomen om die skills. Instagram en TikTok zorgen ervoor dat als er aan een vierentwintigjarige gevraagd wordt van waar die het Nieuwsblad kent, het antwoord niet is: "Mijn bomma leest dat." Nu horen we vaker: "Ah ja, ik zie julie passeren op Instagram..."', dat horen we liever.' (lacht)

Is het dan de taak van een krant om zijn inhoud zo te simplificeren?

'Dat is een zoektocht. De wereld in twee swipes uitleggen, dat gaat niet lukken. Ik begrijp dat je aan een ondergrens kan komen, maar het is altijd al de taak van journalistiek geweest om een complexe wereld op een behapbare manier tot bij onze lezers te brengen. In die zin liggen TikTok-video's gewoon in het verlengde van wat we altijd al hebben gedaan.'

U bent al twintig jaar actief als wetstraat-journalist. Hoe is de stiel geëvolueerd?

'De essentie blijft heel hard hetzelfde. Alleen wordt er niet meer gebeld, maar 'gewhatsappt'. Ik dacht eerst dat je niets te weten kwam via WhatsApp, maar ik ben van mening veranderd na een gesprekje met Conner Rousseau.' (lacht)

'De snelheid en hyper-bereikbaarheid waren er al toen ik toekwam. De versnelling van nieuws is in de twintig jaar erop gebeurd, op het moment dat we websites en apps ontwikkelden en meerdere deadlines op een dag begonnen te hanteren.'

Er is bijgevolg meer nood aan output. Dat wordt zichtbaar wanneer de zoveelste boude uitspraak van een politicus op Twitter/X tot nieuws wordt gemaakt.

'Vandaag ontstaat inderdaad al snel de 'rel van

de dag', die de dag zelf niet eens overleeft. Onze redactie discussieert hoe we daarmee omgaan. Twitter wordt pas relevant als wij erover schrijven.'

'Vandaag ontstaat inderdaad al snel de "rel van de dag", die de dag zelf niet eens overleeft'

'Het blijft een voortdurende uitdaging. Aan de ene kant kan een bepaalde uitspraak soms gewoonweg belangrijk zijn. Dan kan je niet anders dan ermee aan de slag te gaan. Anderzijds mag je het niet zomaar je nieuwsagenda laten bepalen.'

'Wat echt veranderd is de voorbije jaren, is de relevantie van het parlement. Toen ik begon als journalist was dat al voor een groot deel buiten spel gezet door de regering en de partijen. De voorbije twintig jaar ging die evolutie nog verder. Vandaag zijn ook de regeringen buitenspel gezet.'

Alles voor de partij.

'Ik heb veel van die lange regeringsformaties vanop de eerste rij meegemaakt. Er is een soort wanhoop in het systeem geslopen, een soort aanvaarding dat dit de normale gang van zaken is en dat formaties zo lang mogen duren als dat nodig is. Op den duur hoor je dan ook nog eens politieke analisten die dat goedkeuren.'

De Morgen-journalist Joël de Ceulaer is er misschien een van. Omdat we in een democratie leven, blijft gewoon alles draaien, redeneerde hij.

'Ik dacht dat Joël aan mijn kant stond? (lacht) De kostprijs voor de samenleving van al die onderhandelingen frustreert me mateloos. Regeringen korten eigenhandig hun ambtstermijnen met de helft in, omdat ze de eerste helft aan on-

derhandelingen besteden. Om vervolgens pas aan een regering te beginnen wanneer het laatste sprankeltje hoop op beterschap eigenlijk al lang verdwenen is.'

'De politiek blijft zijn eigen geloofwaardigheid daarmee ondermijnen. Ik heb het gevoel dat ik al twintig jaar een systeem beschouw dat voortdurend over zichzelf spreekt alsof het in crisis is.'

Ligt het probleem bij de grote polarisatie van het debat?

'Dat is net een goede zaak. Toen ik als politiek journalist van start ging, wilde op dat moment iedere partij een beetje 'paars' zijn. Het was 2003 en we hadden net de late jaren 'negentig achter de rug, waarvan het gevolg was dat iedereen het er min of meer over eens was hoe de maatschappelijke uitdagingen moesten worden aangepakt. Elke partij hingelde naar dezelfde kiezer. De grote klacht die je toen hoorde, was dat partijen net teveel eenheidsworst waren.'

'Vandaag is het debat steviger en staat het weer

'Bij profilering barst de politiek uit zijn voegen en gaat het over niets meer'

op scherp. Er is weer een uitgesproken conservatief denken teruggekomen, wat op zijn beurt de progressieven een duidelijke kleur heeft gegeven. Dat er polarisatie is, is een goede zaak. Het wordt pas een probleem als dat zich uit in moddergevechten, bijvoorbeeld op sociale media.'

Spreken we dan niet eerder over profileringdrang?

'Polarisatie openbreken is goed, maar vervolgens komt daar profilering bij kijken, barst alles uit zijn voegen en gaat het over niets meer.'

'Politiek en journalistiek hebben elkaar nodig. Ik heb altijd geprobeerd ze niet té afhankelijk te maken — op dat vlak ben ik trouwens blij dat we een beweging zien die afstand neemt van de zogenaamde insider-journalistiek. Er is een tijd geweest dat het symbiotischer was.'

Vermindert die onderlinge afhankelijkheid volgens u?

'Politici hebben ons in ieder geval minder nodig vandaag. Als je Theo Francken bent, en je hebt eigenlijk geen zichtbare rol of een rol waarbij je veel verantwoording moet afleggen, maar je kiest ervoor om op sociale media aanwezig te zijn, dan kan een politicus vandaag veel meer een eigen profiel hebben dan vroeger. In de jaren 'negentig moest je dat niet proberen.'

'Ik ben nooit een grote voorstander geweest van access-journalism: je hebt goede connecties nodig, je moet mensen kunnen opbellen, maar je zal me nooit vinden op het trouwfeest van een politicus. Ze moeten onthouden dat je een journalist bent, maar een goede journalist kan hen dat wel even doen vergeten.'

In de zaak-Rousseau was er nochtans een intense wisselwerking tussen de journalisten en de slachtoffers die opgepookt werden om een klacht in te dienen.

'Over Conner Rousseau gingen veel verhalen rond, verhalen van het soort waar je doorgaans afblijft als journalist, maar waar in MeToo-tijden wel een grotere gevoeligheid voor is.'

'Je zal me nooit vinden op het trouwfeest van een politicus'

'Toen hij zijn coming-out aankondigde — met een betaalde documentaire — dachten we: wacht eens even. We kenden heel de achterliggende context. Daar heeft de partij haar hand overspeeld in hoe ver het dacht de pers te kunnen bespelen.'

Was dat voldoende aanleiding om te schrijven over die achterliggende context, die op dat moment nog niet bevestigd was?

'We konden het coming-out verhaal brengen met het hele 'och god' en 'hoe dapper om dat te doen in deze tijden'-aspect eraan, maar met alles wat we toen wisten was het moeilijk om ons een artikel in te beelden waarbij we die achterliggende context niet meegaven.'

In 2007 heeft uw krant een onderzoek gepend naar een zogenaamde 'Vlaamse Harvey Weinstein'. Waar ligt voor een journalist de grens wat meldingsplicht enerzijds betreft, en zelf de schandalen oppoken anderzijds?

'Rondbellen is onze job. Er is uiteindelijk niets over geschreven, tot het moment dat de VRT de beslissing nam om Bart De Pauw op non-actief te zetten na klachten bij hun ombudsdienst. Nog voor ons stuk klaar was, koos De Pauw zelf de vlucht vooruit en verspreidde hij een boodschap

via Facebook.'

'Tot het moment waarop we publiceren wordt er eindeloos gediscussieerd: over woordgebruik, titels en toon. We weten wat voor een impact een artikel kan hebben. Waar we soms denken dat snelheid een grote factor is in hoe gretig een stuk wordt gebracht, is dat bij dit soort zaken absoluut niet het geval. Er wordt over nagedacht.'

In de perceptie bij het publiek is dat misschien niet altijd zo. Jullie stooten op veel onbegrip wat het anonimiseren van de namen van de Reuzegomms betrof.

'De publieke opinie keek een beetje naar ons om een extra straf op te leggen, omdat ze het vonnis als eerder licht aanvoelden. Dat is onze taak niet. We zijn er niet om na de rechter nog een extra straf uit te delen.'

'De backlash zou nooit de reden mogen zijn om

'Wanneer de publieke opinie een vonnis als licht aanvoelt, kijken ze naar ons om een extra straf op te leggen'

van gedachten te veranderen. Het feit dat alle andere media het ook zo gedaan hebben, bevestigt naar de buitenwereld toe het vermeende complot, maar voor ons toont het aan dat de inschatting de juiste was, volgens de geldende regels.'

'Het gebrek aan vertrouwen in onze instellingen, ligt soms aan onszelf: pers, politiek, onderwijs, justitie. We hebben daar zelf een groot aandeel in. Anderzijds nemen mensen vaak ook gewoonweg niet meer aan, wat ze zelf niet willen geloven. Geen enkele instelling kan je het recht op eigen waarheid geven.'

Is er een groot verschil tussen populaire kranten en kwaliteitskranten wat betreft politieke verslaggeving?

'Wij hoeven niet volledig te zijn. Dat is zo'n bevrijding. Onze politieke redactie bestaat uit vijf journalisten. Voor een populaire krant zijn we dus eigenlijk goed bestaaf voor politiek. Dat betekent dat ze wel wat dingen kunnen opvolgen, maar er niet altijd stukken uit moeten komen.'

Over bestaffing gesproken: welke rol speelt AI momenteel op jullie redactie?

'Er is al een kader, een AI-charter, en we toetsen nu vooral af waar we het kunnen inzetten. Ik zal nooit treuren dat mensen niet meer een volledige dag moeten besteden aan het uittikken van een opname. Dat is niet de teloorgang van de journalistiek. Zolang het ons hulpmiddelen aanreikt die die technische processen kunnen versnellen, omarm ik het. Maar we voelen ook aan dat er mogelijkheden zullen komen waar we harder over gaan moeten discussiëren.'

'De facto moeten we investeren in datgene dat ons onderscheidt. Sinds de digitalisering is er een stroom aan gratis nieuws, waar mensen dus ook nooit nog voor zullen betalen. Als journalistieke organisatie moet je je van dat soort nieuws onderscheiden. Dat kan onderzoeksjournalistiek zijn, maar ook gewoonweg de stukken met een menselijke insteek, zoals de diepere stukken over Sanda Dia bijvoorbeeld.'

'Je moet noodgedwongen bezig zijn met hoe je je stukken opbouwt, zodat mensen blijven lezen, maar dat maakt van ons betere journalisten. Mensen geëngageerd houden en doen lezen... dat is de definitie van deze job.'

Wat vond u van de deepfake van Jean-Luc Dehaene? Is dat gevaarlijk volgens u?

'De schokgolf die er vanwege dat krakemikkige filmpje ontstond vond ik wat overdreven. Evenals de vrees dat de slechterikken dat nu ook zouden doen. Alsof die de cd&v nodig hebben om op het idee te komen dat je met AI wel eens deepfakes zou kunnen maken.' (lacht)

'Maar, ik ben wel bezorgd om deepfakes in de politiek. De vraag gaat dan vooral zijn of redacties het gaan herkennen. Het wordt een zeer rationele reflex om niets meer te geloven. Dan zit je nog één stap verwijderd van te geloven wat je wil geloven'

'Voor hetzelfde geld zeggen we binnen vijftien jaar dat dit de journalistiek gered heeft. Dat de mensen zich net steeds meer naar de klassieke media richten omdat ze het onderscheid niet meer kunnen maken tussen wat er echt en niet echt is. Die resultaten kwamen zelfs al uit de laatste digimeter. Wie zal het zeggen? Ik durf de toekomst niet meer te voorspellen.' ☹

**MAUD REEKMANS, ELIAS FRET EN KASPER NOLLET
BEELD: KASPER NOLLET**

ACADEMIE

Korte opleidingstrajecten in theologie en religiewetenschappen

- ◆ Basisvormingen met certificaat
- ◆ Studeren op eigen tempo mogelijk, naast je andere studie of job
- ◆ Verschillende domeinen: reflectie en/of praktijk
  - ◇ jodendom, christendom, islam of interreligieuze dialoog (20 sp.)
  - ◇ katholieke, christelijk-orthodoxe of islamitische spirituele zorg (40 sp.)

www.theo.kuleuven.be/nl/toekomstigestudenten/academies

MEER INFORMATIE:

Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, Sint-Michielsstraat 4, 3000 Leuven
 info.theologie@kuleuven.be   www.theo.kuleuven.be   tel: 016 32 38 28

5 x een cinematicket

CINEMA
 ★
ZED

Stuur de oplossing naar crypto@veto.be, de winnaars worden in de volgende *Veto* bekend gemaakt (deadline 19 mei).

Winnaars van Veto 10: Sander Plessers, Dries Lamberts, Martha Vandegaer, Niels Libeer, Menno Vanslebrouck

SJARELS CRYPTO

Nog meer win win win?
 Vind exclusieve give-aways op onze **instagrampagina!**

1.		1		5				2	1	
2.		2	4							
3.				3					5	
4.		4					3			
5.							5			
6.				2					5	4
7.		3					4		1	
8.		5	4							
9.							4	5		
10.								2		5

OPGAVE

1. Onderdanig boomaanhangsel
2. Staatshoofd in het groen
3. De mol is...
4. Vervoersmiddel met gewei
5. Verdwenen vrouw
6. Vroeger pitsen
7. Houd op, servies!
8. Aan de slag, dode!
9. West-Vlaams garen
10. Ondergeschikt servies

Pas op! 'ij' past op één vakje

De oplossing van de crypto in 5010:

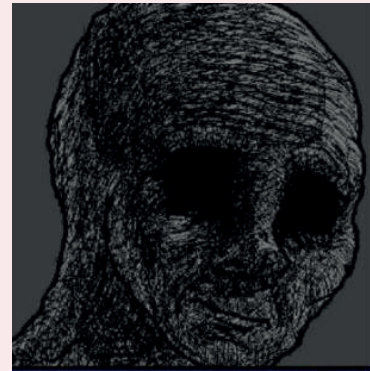
1. Gidsland 2. Protput 3. Broodwinst 4. Mand 5. Bladerdeeg 6. Bestuur 7. Heel 8. Zeepbellen 9. Koffiekan 10. Vliegtuig

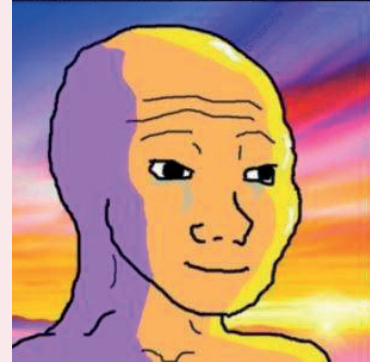
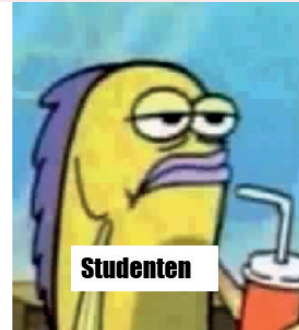
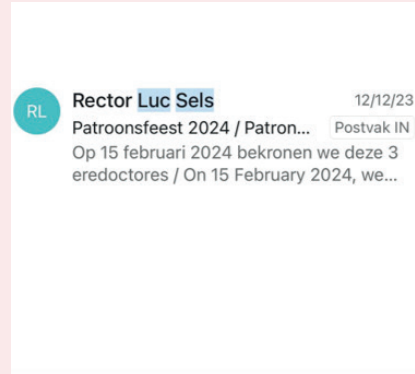

KU Leugen zit ook op **Twitter** en **Instagram**!
Vind jij jezelf ook zo onmenselijk grappig? Stuur je mopjes naar onze Facebookpagina of naar kuleugen@veto.be en wie weet blink jij binnenkort op onze pagina's.

Het zijn bijna examens

Tis ijsjesseizoen

Acties voor Palestina inspireren andere protesten

Zitstaking voor meer sta-toiletten op campussen

Succesvolle hongerstaking voor frietjes in Alma 2

Massale boycotactie op Oude Markt tegen studeren

Divestments in Fakbar Letteren tegen Cristal Alken

De KU Leuven lanceerde recent bierviltjes met als opschrift 'Zaten we zonder cafés allemaal bij de psycholoog?' Deze zes alternatieven haalden het net niet.

1. Zaten we zonder cafés allemaal minder bij de leverspecialist?
2. Zat jij zonder cafés nog bij je ex?
3. Zaten we zonder cafés allemaal met een zorgeloze augustus?
4. Zaten studenten pol en soc zonder cafés ook zonder jobkansen?
5. Zaten we zonder 21% btw bij cafés met een nog groter begrotingstekort?
6. Zat Vooruit zonder cafés nog met voorzitter Conner Rousseau?

Zit jij ook met suggestie voor de KU Leuven? De verantwoordelijke voor de actie zit momenteel, jammer genoeg, op café.

PIETERJAN DOUCHY

colofon

- Hoofdredacteur**
Kasper Nollet kasper@veto.be
- Redactiesecretaris en v.u.**
Freya Caris freya@veto.be
- Redacteur Onderwijs**
Simon Tibo simon@veto.be
- Redacteur Student**
Anke Neys anke@veto.be
- Redacteur Internationaal**
Lara Turgut lara@veto.be
- Redacteur Cultuur**
Elias Fret elias@veto.be
- Redacteur Illustratie en Cartoon**
Emilia Van Droogenbroeck emilia@veto.be
- Redacteur Media & PR**
Robin Geukens robin@veto.be
- Verantwoordelijke Navraag**
Maud Reekmans maud@veto.be
- Verantwoordelijke TVeto**
Femke van Crombrugge femkevc@veto.be
- Verantwoordelijke Groepsgevoel & welzijn**
Eva Coppens eva@veto.be
- Verantwoordelijke Eindredactie**
Femke Beutels femkeb@veto.be
- Verantwoordelijke Financiën**
Wolf France wolf@veto.be

Eindredactie Fien Pauwels, Pieterjan 'De Nijl' Douchy, Kimberly Vrancken, Anna Claes, Margot 'PhantasiaLand' Baelemans, Simon 'achter de gesloten deuren van de ethische commissie' Sterck, Simeon Duwel, Robin Geukens, Elias 'Sint-Martens-Latem' Fret, Lara Turgut, Anke Neys, Simon Tibo, Freya Caris, Kasper 'Halen' Nollet en Femke Beutels **Vormgeving** Freya Caris **Cover** Sabine Mosman (foto) en Freya Caris (vormgeving) **Schrijvers** Magot Vandebroucke, Simon Sterck, Kasper Nollet, Simon Tibo, Lien De Munter, Margot Baelemans, Emilia Van Droogenbroeck, Kasper Nollet, Pieterjan Douchy, Elias Fret, Kimberly Vrancken, Jesse Bruggemans, Femke 'Sagittarius A' Van Crombrugge, Lara Turgut, Anna Claes, Isabela Rigolin Torres, Simeon Duwel, Robine Verschuere, Jasmien Van de Beek, Freya Caris **Illustratoren** Emilia Van Droogenbroeck, Sousanna Zacharian, Lizzy Vercaempst, Standaard Uitgeverij Strips **Fotografen** Tomas Vandecasteele, Alice Houvenaghel, Sabine Mosman, Kasper Nollet, Robin Geukens, Pelle de Brabander **Beeldpaginas** Robin Geukens en Lizzy Vercaempst **KU Leugen** Simon Sterck, Sousanna Zacharian, Pieterjan Douchy, Ruther Hermans **Puzzels en Crypto** Kasper Nollet, Freya Caris, Pallieter Ory en Emma Nollet **Veto English** Wyome De Cleer, Anna Claes, Lara Turgut en Femke Beutels

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Waar gaat de volgende Veto-reportage naartoe?'

KU LEUVEN

ONTDEK HET VERNIEUWDE
POSTGRADUAAT

CULTUREEL ERFGOED CULTUREEL ERFGOED CULTUREEL ERFGOED

TWEE NIEUWE TRACKS!

Publiek en maatschappij

Erfgoedwerker ben je voor een breed en divers publiek. Hoe ga je met deze verscheidenheid om? Op welke manieren is erfgoed een hefboom voor een duurzame samenleving? En hoe beantwoordt de sector de grote uitdagingen van onze tijd?

Digitale transformatie

Als erfgoedprofessional kan je niet om het digitale heen. Welke kansen biedt informatietechnologie? Hoe veranderen AI en datamodellen de sector? Kom dankzij deze unieke opleiding voorbereid aan de start van de digitale omwenteling!

KU LEUVEN

CONTINUE

Meer info? Scan de QR code of ga naar bit.ly/KULerfgoed